

QORTI TAL-APPELL

(KOMPETENZA INFERJURI)

(TRIBUNAL TA' REVIZJONI TAL-AMBJENT U L-IPPJANAR)

ONOR. IMHALLEF MARK CHETCUTI LL.D.

Illum il-Hamis, 30 ta', Marzu 2017

Numru 3

Fl-atti tal-Appell Nru. 11/2016

GO plc

vs

L-Awtorita ta' Malta dwar I-Ambjent u I-Ippjanar
Edmund Gatt Baldacchino

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-socjeta St. George's Park Co. Ltd tad-9 ta' Marzu 2017 sabiex tintervjeni f'dan l-appell mill-PA 6042/08;

Rat ir-risposta ta' GO plc li irrimettiet ruhha;

Rat ir-risposti tal-appellati l-ohra li opponew ghal tali talba;

Ikkunsidrat

Sentenza li dahlet f'dettall dwar kif il-Qrati tagħna interpretaw l-istitut tal-intervenut fil-ligi Maltija hi **Magri et vs Market Intelligence Services Co Ltd** (App Sup, 20/05/2009). Qed jigu riportati s-silġiet tas-sentenzi li l-Qorti rriferit u sitet ghalihom:

Fis-sentenza ta' l-10 ta' Novembru 1888 tal-Corte Civile Di Sua Maesta, Prim'Aula (Giudice di Sua Maesta` Luigi Ganado LL.D.), fl-ismijiet **Negte. Luigi Paolo Vella Hass versus Vincenzo Camenzuli ed altri**, intqal:

“Le persone interessate in un giudizio, sia che il loro interesse le spinga a sostenere la domanda, sia che convenga loro di opporla, sono ammesse a prendere parte in tale giudizio, ma il loro intervento non ha l'effetto di essere, considerato ne` come attori né come convenuti, a differenza del chiamato in causa, il quale, per disposizione di legge, deve essere considerato come qualunque altro convenuto;

“Che dagli articoli 977, 978 e 979 delle Leggi di Procedura combinati insieme, si desume che l'ammesso nello stato e nei termini di una causa, il quale spontaneamente si presenta a prenderne parte, senza potere sospendere le procedure, non ha il diritto di reclamare, ne e` tenuto a soffrire alcuna parte delle spese del giudizio, sia che egli abbia sostenuto chi dei contendenti, attori o convenuti, ha vinto, sia che abbia sostenuto quello che ha perduto. Perocchè in quelle disposizioni, dopocchè vi fu stabilito che l'interessato in una lite, dietro suo ricorso, potesse essere ammesso nello stato e nei termini, senza indicarne alcun altro diritto nè alcun obbligo, si e` passato a parlare del chiamato in causa, ritenendolo come convenuto, e come se la causa fosse stata sin dal principio proposta contro di lui, con potere fare scritture, dare qualunque eccezione, ed avere qualunque vantaggio che la legge accorda ad un convenuto, e, per conseguenza, con poter essere, secondo le circostanze, liberato o condannato. Or se all'ammesso nello stato e nei termini si fosser volute dare quei vantaggi od imporre quegli obblighi, in tutto od in parte, quelle disposizioni di legge sarebbero concepite in modo da risultarne quel concetto.”

Skond il-gurisprudenza ta' dawn il-Qrati, l-intervenjent “in statu et terminis” muhiwiex propriamente parti fil-kawza fis-sinifikat specifiku li l-espressjoni “parti” tircievi fil-konfronti tad-dispozizzjonijiet tal-Procedura Civili (art.959, 960, 961) li jirregolaw l-istitut ta' l-intervent f'kawza..”

Il-Qorti ta' l-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Ellul Sullivan nomine vs Abela nomine** (1971) qalet:

“l-intervenjent ma hux parti jew kontendent, cioe` huwa ma jsirx la attur u l-anqas konvenut. Ghalkemm il-Qorti għandha tikkonsidra is-sottomissionijiet tieghu u għalhekk tiddeciedi l-punti li huwa jissolleva huwa ma jsirx legittimu kontradittur – u dan a differenza tal-kjamat li huwa b'ligi espressa kunsidrat konvenut fil-kawza.”

Fis-sentenza tal-10 ta' Jannar 2005 fl-ismijiet **Mario Galea Testaferrata et vs Prim Ministru et**, il-Qorti Kostituzzjonalni qalet:

“Issa, fil-ligi tagħna l-istitut ta' l-intervent fil-kawza hu regolat bl-Artikolu 960 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. L-interess mehtieg sabiex wieħed jintervjeni skond l-imsemmija disposizzjoni irid ikun interessa guridiku, u cioe` interessa sostanzjali u dirett fil-kawza u mhux semplicemente interessa fl-ezitu ta' dik il-kawza bil-hsieb li dak l-ezitu jista' talvolta jkollu implikazzjonijiet, pozittivi jew negattivi, f'kawza jew kawzi ohra futuri (ara, passim, **Fogg Insurance Agencies Limited noe v. Simon Tabone** Qorti ta'

I-Appell (Sede Inferjuri) 28/4/2004; **Angelo Abela v. Joseph Zahra u Napuljun Carabott** Qorti ta' I-Appell (Sede Superjuri) 29/10/02). Fi kliem iehor, I-intervenut fil-kawza jitlob li jintervjeni, u għandu jigi ammess li hekk jintervjeni, biex jipprotegi I-interessi tieghu f'dik il-kawza partikolari u mhux f'kawza jew kawzi ohra li talvolta jistgħu jigu intavolati. Fil-kaz in dizamina hu evidenti li I-interess li qed jippretendu Grima u Bajada ma hux interess dirett fil-kawza bejn Mario Galea Testaferra et min-naha u I-Gvern u I-konjugi Theuma u Grech min-naha I-ohra, izda semplicelement interess fl-ezitu in kwantu huma jibzgħu li, galadbarha jkun hemm ezitu ta' certu tip, dan I-ezitu jista' jkollu riperkussjonijiet fuq drittijiet li huma jivvantaw in konnessjoni ma' proprjeta` li ma għandha t'taqsam xejn ma dik li hija I-bazi tal-kawza de quo. Tali interess evidentement ma jistax jiggustifika intervent fis-sens tal-Artikolu 960 tal-Kap. 12, ghax altrimenti f'kull kawza li fiha jkollu jigi determinat xi punt legali ta' applikazzjoni piu` o meno generali jkun ifisser li kull min għandu jew jista' talvolta jkollu kawza li tinvolvi b'xi mod dak il-punt ikun jista' jintervjeni in statu et terminis – din il-Qorti ma tahsibx li għandha għalfejn telabora fuq il-konfuzjoni li tinholoq fil-kawza li kieku dan kellu jkun hekk.”

Mehuda in konsiderazzjoni din I-ahhar sentenza b'referenza għat-tip ta' interess necessarju li jrid juri parti biex tithalla tintervjeni, jirrizulta lil Qorti illi I-proceduri quddiem din il-Qorti naxxenti minn applikazzjonijiet ta' zvilupp huma ftit differenti minn dawk fi proceduri gudizjarji normali kontemplati bl-artikolu 960. F'dawn il-proceduri, dak li qed jigi deciz mhux semplicelement vertenza bejn zewg partijiet li tista' tinfluixxi indirettament fuq drittijiet jew obbligi ta' terzi u għalhekk il-bzonn li wieħed jintervjeni bla ma jkun direttament koncernat.

Il-proceduri ta' ppjanar għandhom perspettiva aktar wiesa, b'dimensjoni aktar socjali, aktar komunitarja billi jirrigwardaw I-interess tas-socjeta, interassi ambientali u ta' zvilupp li jolqtu mhux biss I-individwu li japplika izda anki lil komunita b'tali zvilupp, ghalkemm hu doveruz jigi preciezat illi permess jingħata mingħajr pregħidżju għal drittijiet ta' terzi. Għalhekk jekk bhal dan il-kaz, partijiet li joqogħdu vicin tal-izvilupp propost ihossu illi I-hrug o meno tal-permess jista' jinfluixxi fuq il-benċessere socjali komunitarju u personali tenut kont tal-ligijiet ta' ppjanar, għandhom jithallew jintervjenu f'dawn il-proceduri ta' appell li I-ligi ta' ppjanar pero ġia tirregola bil-proceduri ad hoc ta' registered objectors quddiem I-Awtorita u anke bi drittijiet ta' appell quddiem it-Tribunal ta' Appell u drittijiet limitati quddiem din il-Qorti. Il-ligi tal-ipppjanar li tirregola I-istitut tat-terz interessat għandha tigi applikata quddiem din il-Qorti pero fil-limiti ta' dak li jirregola I-artikolu 960 tal-Kap. 12 marbut ma' dak li jipprovd I-Kap. 504.

L-intervenut fil-kawza jidhol fil-kawza fl-istadju li tkun waslet il-kawza u ghalhekk ma jistax jiftah il-kawza mill-gdid b'eccezzjonijiet godda kemm dawk ta' natura sostantiva jew ta' natura procedurali li jistghu jitqajmu biss f'certi fazijiet tal-kawza. Ghalhekk il-ligi trid li l-intervenut jidhol fil-kawza fl-istat li tkun waslet fih il-kawza u fit-termini tagħha.

Il-gudikant f'dan il-kaz irid jimxi fuq l-aggravji ta' natura legali mressqa quddiemu skond il-ligi ta' ppjanar u hu marbut bihom, altrimenti jkun qed jaġhti lok għal dritt ta' appell lil terzi li skond il-ligi tal-ippjanar qatt ma kellhom dan id-dritt. Fi kliem iehor l-intervenut ciee t-terz interessat fic-cirkostanzi tal-ligi ta' ippjanar jista' javvalixxi ruhu mill-aggravji tal-appellant jew ir-risposti tal-appellat u jamplifika fuqhom b'sottomiż-żonijiet tieghu izda mhux bi skuza ta' intervenut idahhal aggravji godda jew risposti godda qisu kien l-appellant jew l-appellat.

L-intervenut fic-cirkostanzi prezenti jrid jirkeb iz-ziemel ta' parti jew ohra izda mhux hu jassumi rwol separat u distint b'argumenti li ma jirrizultawx minn dawk strettament ta' natura legali li l-appellant intrabat bihom meta sar l-appell. Dan qed jingħad b'mod partikolari ghaliex ghalkemm it-terz interessat, darba registrat quddiem l-Awtorita kif jiaprovd i-Kap. 504 għandu d-dritt li jinstema' quddiem l-Awtorita u anki quddiem it-Tribunal tal-Appell, pero jista jkollu locus standi qua parti quddiem il-Qorti tal-Appell jekk kien l-appellant quddiem it-Tribunal.

Maghdud dan, l-intervenut kif intqal irid juri interess guridiku dirett fil-proceduri biex jigi ammess jintrevjeni f'dan l-istadju quddiem il-Qorti tal-Appell, u mhux semplicement interess generali li ma jirriflettix interess dirett ghall-intervenut. Dan jaġħmlu jekk juri li kien registrat qua persuna interessata quddiem l-Awtorita u t-Tribunal tal-Appell. Altrimenti dan l-interess li ma jkunx intwera quddiem dawn l-organi ma jkunx jista' jsib sostenn bhala raguni biex jintrevjeni quddiem din il-Qorti ghax tali interess kien ezistenti mill-bidu meta ntalab il-permess ta' zvilupp. Darba mhux utilizzat id-dritt li jippartecipa fil-proceduri precedenti dawk quddiem din il-Qorti kif trid il-ligi specjali, terz ma jistax jissana n-nuqqas tieghu billi jallacja ruhu mal-artikolu 960 tal-Kap. 12. Dan mhux bizzejjed. B'daqshekk pero ebda dritt ma hu qed

jintilef jew pregudizzju irrimeddjabbli qed jigi arrekat billi permess johrog, kif intqal, minghajr pregudizzju ghal third party rights.

Applikati dawn il-principji ghal kaz hu car illi s-socjeta St. George's Park Co. Limited ma kinitx ippartecipat bhala objector fil-PA 6042/08 mertu ta' dan l-appell. Hi ippartecipat bhala objector fil-PA 660/17 li hu renewal application tal-permess PA 6042/08. Din l-applikazzjoni ghalkemm relatata ma' din sub iudice izda mhix konnessa bl-ebda mod u għandha fattispecie legali u konsegwenzi guridici differenti u huma zewg proceduri distinti u awtornomi minn xulxin. St. George's Park Co. Limited ma tistax tqis iz-zewg applikazzjonijiet bl-istess mod u titlob li tintervjeni fi proceduri fejn qatt ma kellha locus standi skond il-ligi tal-ippjanar. Il-Qorti izzid li l-interess o meno ta' St. George's Park Co. Limited f'dan il-kaz ma jassumi ebda rilevanza li tagħih dak li tipprovdi l-ligi tal-ippjanar dwar id-dritt li tippartecipa fi proceduri quddiem din il-Qorti fejn lanqas jirrizulta li kien appellant quddiem it-Tribunal.

Decide

Għalhekk il-Qorti tichad it-talba, bl-ispejjez.

Onor. Mark Chetcuti LL.D.

Imħallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur